

UCHWAŁA Nr 8 RADY MINISTRÓW

z dnia 12 stycznia 1965 r.

w sprawie składników funduszu płac i pozostałych wynagrodzeń z tytułu pracy w jednostkach gospodarki uspołecznionej.

Rada Ministrów uchwala, co następuje:

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

§ 1. Wynagrodzenie za prace obejmuje wszelkie wypłaty pieniężne brutto oraz świadczenia w naturze należne za wykonanie określonej pracy lub należne z tytułu stosunku pracy (umowy o pracę, umowy chałupniczej, umowy agencyjnej, umowy zlecenia bądź umowy o dzieło), wypłacane osobom fizycznym przez jednostki gospodarki uspołecznionej.

§ 2. 1. Wynagrodzenia za pracę obejmują:

- 1) wynagrodzenia objęte funduszem płac:
  - a) osobowy fundusz płac,
  - b) bezosobowy fundusz płac,
  - c) fundusz honorariów,
  - d) fundusz prowizji;
- 2) wynagrodzenia z funduszu zakładowego i funduszy o podobnym charakterze (§ 10);
- 3) inne wynagrodzenia, nie objęte funduszem płac i nie wymienione w pkt 2, zwane dalej „innymi wynagrodzeniami”.

2. Do wynagrodzeń z tytułu pracy nie zalicza się wypłat dokonanych ze środków Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, państwowego Zakładu Ubezpieczeń, wartości świadczeń rzeczowych wynikających z przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy, jak: odzież robocza, środki piorące i odżywcze, bilety do łaźni itp., oraz świadczeń w postaci biletów pracowniczych lub dopłat do nich (bilety z tytułu „Karty Górnika”, dojazdy do rodzin dla pracowników zwerbowanych, dopłaty do biletów miesięcznych).

§ 3. Jeżeli zatrudniony wykonuje powierzoną mu pracę przy użyciu swego materiału, sprzętu lub narzędzi, wówczas do wynagrodzenia za pracę zalicza się tylko tę część należnej wypłaty, która przysługuje mu z tytułu osobistej pracy. Nie zalicza się natomiast kwot stanowiących ekwiwalent zużycia materiału, sprzętu lub narzędzi. Dla określenia wysokości tej ostatniej należności należy kierować się rzeczywistymi w danych warunkach kosztami zużycia materiału, sprzętu lub narzędzi, jeśli przepisy szczególne nie stanowią inaczej. Podział należności na wynagrodzenia za pracę i ekwiwalent za zużycie materiału, sprzętu lub narzędzi powinien być uwidoczniiony w rachunku wykonawcy.

§ 4. 1. Do funduszu płac danego okresu sprawozdawczego (miesiąc, kwartał, rok) wlicza się należności za prace wykonane lub zakończone w tym okresie, a rozliczone do terminu zamykającego dany okres sprawozdawczy. Za termin zamykający dany okres sprawozdawczy uważa się obowiązujący termin ostatecznego rozliczenia lub termin złożenia sprawozdania Głównemu Urzędowi Statystycznemu w zależności od tego, który z tych terminów przewidziany jest instrukcjami Głównego Urzędu Statystycznego. Należności nie rozliczone do terminu zamykającego dany okres sprawozdawczy wlicza się do funduszu płac tego okresu, w którym dokument płatniczy przekazano do wypłaty.

2. Należności z tytułu premii, nie rozliczone do terminu zamykającego rok sprawozdawczy, wykazuje się w sprawozdaniach za rok, w którym dokonano wypłaty, w wyodrębnionej pozycji, z oznaczeniem, że kwota dotyczy poprzedniego roku sprawozdawczego.

3. Należności z funduszu zakładowego oraz funduszy o podobnym charakterze (§ 10), jak również inne wynagrodzenia wykazuje się w sprawozdaniach sporządzonych za ten okres sprawozdawczy, w którym dokument płatniczy przekazano do wypłaty.

Rozdział 2.

Fundusz płac.

§ 5. 1. Do funduszu płac zalicza się wynagrodzenia pieniężne brutto i świadczenia w naturze, niezależnie od źródeł ich finansowania, rodzaju dokumentów będących podstawą wypłaty, stanowiące należności za pracę wykonaną przez pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony, sezonowo, na czas określony lub na czas wykonywania określonej roboty albo przez inne osoby fizyczne wykonujące prace na podstawie umowy chałupniczej, umowy o dzieło lub umowy zlecenia, jeżeli od wynagrodzeń za te prace i usługi nie pobiera się podatku dochodowego, obrotowego lub gruntowego.

2. Do funduszu płac zalicza się należności zarówno za prace objęte planem, jak i wykonywane poza planem.

§ 6. Do osobowego funduszu płac zalicza się wszelkie wypłaty pieniężne brutto i świadczenia w naturze za pracę stałą lub sezonową pracowników (znajdujących się w ewidencji personalnej zakładu pracy), dokonane lub należne z tytułu wykonanej przez nich pracy i wynikające z umowy o pracę (nominacji) bądź z umowy chałupniczej oraz umowy o naukę zawodu lub przyuczenia do określonej pracy, a w szczególności:

- 1) wynagrodzenia wynikające z obowiązujących systemów płac, jak:
  - a) płace akordowe (w tym nadwyżki akordowe, dopłaty z tytułu progresji akordowej),
  - b) płace czasowe (godzinowe, dniówkowe, miesięczne),
  - c) płace w systemie prowizyjnym (z wyjątkiem płac zaliczonych do funduszu prowizji, a wymienionych w § 9) oraz płace ryczałtowe i specjalne,
  - d) premie;
- 2) dodatki funkcyjne, służbowe, lokalne, specjalne, za znajomość języków obcych, za posiadanie szczególnych kwalifikacji itp.;
- 3) dopłaty z tytułu pracy w godzinach nadliczbowych i świątecznych oraz za pracę na drugiej i trzeciej zmianie;
- 4) dopłaty za dyżury domowe;
- 5) dopłaty z tytułu pracy w godzinach nocnych;
- 6) dopłaty za pracę w warunkach szkodliwych, uciążliwych i niebezpiecznych;
- 7) dopłaty za instruktaż i szkolenie wewnątrzzakładowe, za kierowanie pracą praktykantów itp.;
- 8) dopłaty dla brygadzystów za kierowanie brygadą;
- 9) dopłaty za wysługę lat i wynagrodzenie wynikające z kart górnik, hutnika itp.;
- 10) dopłaty do wynagrodzeń pracowników najniżej zarabiających;
- 11) płace za czas przestoju i braki produkcyjne powstałe nie z winy pracownika;
- 12) dopłaty za rozłąkę;
- 13) wynagrodzenia za czynności dodatkowe wykonywane przez nauczycieli w szkole, zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- 14) wynagrodzenia za czas urlopów wypoczynkowych lub okolicznościowych;
- 15) wynagrodzenia za czas niezdolności do pracy pracownika, obciążające zakład pracy zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- 16) wynagrodzenia za czas nieobecności pracowników, związanej z wykonywaniem obowiązków społecznych i państwowych;
- 17) dodatkowe wynagrodzenie radców prawnych określone w § 6 uchwały nr 400 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 1963 r. w sprawie zasad wynagradzania radców prawnych i referentów prawnych zatrudnionych w przedsiębiorstwach państwowych, zjednoczeniach oraz w bankach państwowych (Monitor Polski Nr 94, poz. 438);

- 18) ekwiwalenty dla nauczycieli za zawieszoną rentę w razie zatrudnienia;
- 19) dodatki terenowe;
- 20) wynagrodzenia za przerwy w pracy matek karmiących;
- 21) wynagrodzenia pracowników delegowanych na kursy szkoleniowe i dokształcające;
- 22) wynagrodzenia za przeprowadzanie egzaminów oraz wynagrodzenia za recenzowanie prac kontrolnych na studiach zaocznych;
- 23) wynagrodzenie chałupników;
- 24) ryczałty za opiekę nad klubami racjonalizatorskimi i za prowadzenie księgowości kas zapomogowo-pożyczkowych;
- 25) ryczałty dla społecznych inspektorów pracy;
- 26) odprawy przy zwolnieniu z pracy, przenoszeniu pracowników, przewidziane w obowiązujących przepisach;
- 27) wartość deputatów lub innych świadczeń wydawanych bezpłatnie lub częściowo odpłatnie pracownikom, zgodnie z obowiązującymi przepisami;
- 28) wartość umundurowania wydawanego bezpłatnie lub częściowo odpłatnie pracownikom zgodnie z obowiązującymi przepisami.

§ 7. 1. Do bezosobowego funduszu płac zalicza się należności osób fizycznych za wykonywanie doraźnych usług polegających głównie na osobistej pracy, dla których ze względu na ich doraźny lub przejściowy charakter bądź też ze względu na niewielkie rozmiary nie jest przewidziane zatrudnienie w planie zatrudnienia jednostki gospodarki uspołecznionej, a w szczególności:

- 1) wynagrodzenia za usługi załadunkowe i wyładunkowe;
  - 2) wynagrodzenia za pranie i naprawę odzieży ochronnej i roboczej, jak również ekwiwalent za te prace;
  - 3) wynagrodzenia za drobne roboty i usługi;
  - 4) wynagrodzenia za prace związane z opracowaniem, oceną lub realizacją projektów racjonalizatorskich oraz popularyzacją wynalazczości i postępu technicznego;
  - 5) wynagrodzenia osób wykonujących pracę chałupniczą na zlecenie przedsiębiorstw handlu uspołecznionego;
  - 6) wynagrodzenia za udział w posiedzeniach komisji;
  - 7) wynagrodzenia za ekspertyzy, konsultacje, porady, tłumaczenia;
  - 8) wynagrodzenia za wykłady w zakresie szkolenia wewnątrzzakładowego, prowadzone przez wykładowców nie będących pracownikami przedsiębiorstwa, na kursach zawodowych organizowanych przez jednostki budżetowe oraz wykładowców nie będących stałymi pracownikami w ośrodkach kursowych;
  - 9) honoraria za prace twórcze i autorskie, z wyjątkiem honorariów, o których mowa w § 8;
  - 10) wynagrodzenia za udział w orkiestrze zakładowej;
  - 11) wynagrodzenia za nadzór inwestycyjny i prace projektowe;
  - 12) wynagrodzenia osób zatrudnionych przy czynnościach obsługowych prezydium gromadzkiej rady narodowej (zarządzenie Ministra Finansów z dnia 4 lipca 1955 r. w sprawie zasad wynagradzania osób zatrudnionych przy czynnościach obsługowych prezydium gromadzkiej rady narodowej — Monitor Polski Nr 120, poz. 1586).
2. Do bezosobowego funduszu płac nie zalicza się należności za świadczenia:
- 1) osób wykonujących przemysł domowy lub ludowy, z wyjątkiem wypadków określonych w ust. 1 pkt 5;
  - 2) od których pobierany jest podatek dochodowy, obrotowy lub gruntowy oraz za usługi wymienione w art. 9 ust. 1 pkt 19 dekretu z dnia 30 czerwca 1951 r. o podatku gruntowym (Dz. U. z 1955 r. Nr 23, poz. 143, z 1956 r. Nr 55, poz. 251, z 1957 r. Nr 32, poz. 140 i z 1962 r. Nr 66, poz. 326).

§ 8. 1. Do funduszu honorariów (§ 2 ust. 1 pkt 1 lit. c) zalicza się honoraria za prace: twórcze, autorskie, artystyczne i realizatorskie wypłacane w:

- 1) przedsiębiorstwach kinematografii;
- 2) przedsiębiorstwach widowiskowych i muzycznych (między innymi teatry, estrady, filharmonie);
- 3) przedsiębiorstwach wydawniczych;
- 4) przedsiębiorstwie „Polskie Nagrania”;
- 5) Przedsiębiorstwie Wystaw i Targów;
- 6) Przedsiębiorstwie Usług Reklamowych „Reklama”;
- 7) przedsiębiorstwie „Pracowne Sztuk Plastycznych”;
- 8) Polskiej Agencji Artystycznej „Pagart”;
- 9) Polskiej Agencji Prasowej PAP;
- 10) Komitecie do Spraw Radia i Telewizji „Polskie Radio i Telewizja”;
- 11) jednostkach podległych Polskiej Akademii Nauk;
- 12) instytutach naukowo-badawczych;
- 13) centralnych laboratoriach oraz innych placówkach zaopiecznia naukowo-technicznego;
- 14) wyższych uczelniach;
- 15) przedsiębiorstwach handlu zagranicznego „Agpol” i „Pol-service”.

2. Właściwy minister (kierownik urzędu centralnego lub prezwidium wojewódzkiej rady narodowej (rady narodowej miasta wyłączonego z województwa) może w uzasadnionych wypadkach, za zgodą Przewodniczącego Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, wprowadzić wyodrębnienie funduszu honorariów w innych przedsiębiorstwach lub instytucjach niż wymienione w ust. 1 oraz w odniesieniu do jednostek nie będących przedsiębiorstwami również za zgodą Ministra Finansów.

3. Do funduszu honorariów, wyodrębnionego w jednostkach określonych w ust. 1 i 2, zalicza się należności wypłacane za prace wykonywane przez osoby fizyczne na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło, zawieranych zarówno z pracownikami obcymi, jak również z pracownikami własnymi w zakresie usług związanych z podstawową (statutową) działalnością. W szczególności fundusz honorariów obejmuje honoraria za prace związane z:

- 1) przygotowaniem, realizowaniem i rozpowszechnianiem filmów;
- 2) przygotowaniem, realizowaniem i organizacją imprez artystycznych, teatralnych, muzycznych, audycji radiowych i telewizyjnych itp.;
- 3) przygotowaniem i edycją książek, czasopism, wydawnictw prasowych i publikacji;
- 4) projektowaniem i wykonawstwem usług artystycznych z zakresu plastyki;
- 5) przygotowaniem środków reklamy;
- 6) przygotowaniem materiałów instruktażowych i szkoleniowych;
- 7) korespondencją redakcji z czytelnikami (publikowaną w prasie);
- 8) twórczością kompozytorską.

4. Z funduszu honorariów mogą być wynagradzane tylko prace, które nie mogą być wykonane przez własnych pracowników w ramach ich obowiązków służbowych, wynikających z umowy o pracę oraz ustalonych odpowiednimi przepisami norm pracy.

5. Należności z tytułu praw autorskich, wypłacane na rzecz stowarzyszeń twórczych, nie obciążają funduszu honorariów.

§ 9. Do funduszu prowizji zalicza się wszelkie należności osób fizycznych za wykonywane przez nie zleczone im czynności, opłacane według określonej wysokości stawki prowizyjnej od dokonywanych transakcji sprzedaży lub kupna oraz wykonywanych usług, a w szczególności:

- 1) za sprzedaż prowadzoną na zasadach umowy agencyjnej oraz za sprzedaż akwizycyjną;

- 2) za skup, składowanie, transport, kopcowanie ziemiopłodów;
- 3) za skup i odprowadzenie opakowań;
- 4) za skup ruma leśnego i drewna;
- 5) za skup zdecentralizowany nadwyżek rolnych oraz innych od ludności (np. za skup mleka, jaj itp.);
- 6) za kolportaż książek;
- 7) za wykonywane czynności agentów ubezpieczeniowych;
- 8) za prowadzenie punktów „Totalizatora Sportowego” oraz innych gier liczbowych;
- 9) za usługi seminariacyjne;
- 10) za reznoszenie mleka i innych towarów.

Rozdział 3.

Wynagrodzenia z funduszu zakładowego i funduszy o podobnym charakterze.

§ 10. 1. Do wynagrodzeń z funduszu zakładowego lub funduszy o podobnym charakterze (za szczególne osiągnięcia ekonomiczne załóg, funduszu zakładowego lub premiowego państwowych gospodarstw rolnych, czystej nadwyżki spółdzielni itp.) zalicza się wszelkie wypłaty pieniężne i świadczenia w naturze, dokonywane na rzecz osób fizycznych z części tych funduszy przeznaczonej na nagrody i świadczenia.

2. Do wynagrodzeń z czystej nadwyżki spółdzielni, pozostającej do dyspozycji walnego zgromadzenia członków, zalicza się wypłaty pieniężne i świadczenia w naturze z części przeznaczonej na nagrody i świadczenia dokonywane na rzecz osób fizycznych.

3. Do wynagrodzeń, o których mowa w ust. 1 i 2, nie zalicza się wydatków o charakterze świadczeń na rzecz pracowników i ich rodzin, jak np. dopłaty do kolonii i półkolonii, zakup biletów do teatrów i kin, opłata kosztów wycieczek itp., pokrywanych z części funduszy wymienionych w ust. 1 lub z czystej nadwyżki spółdzielni, przeznaczonych na nagrody i świadczenia.

Rozdział 4.

Inne wynagrodzenia.

§ 11. Do innych wynagrodzeń przewidzianych w § 2 ust. 1 pkt 3 zalicza się pozostałe, nie objęte §§ 6, 7, 8, 9 i 10 wypłaty pieniężne i świadczenia w naturze dokonywane przez jednostki gospodarki społecznej na rzecz osób fizycznych z tytułu stosunku pracy lub wykonania określonej pracy zarówno ze środków własnych, jak i środków innych jednostek (np. jednostki nadrzędnej, Centralnej Rady Związków Zawodowych, central handlu zagranicznego), a w szczególności:

- 1) premie wypłacane osobom fizycznym nie będącym pracownikami;
- 2) nagrody pieniężne i rzeczowe dla jubilatów, konkursowe i inne;
- 3) jednorazowe nagrody, wypłacane na podstawie doraźnych uchwał Rządu;
- 4) wynagrodzenia twórców za wynalazki pracownicze, udoskonalenia techniczne i usprawnienia;
- 5) nagrody za racjonalizację i współzawodnictwo pracy;
- 6) wypłaty z funduszu autorskiego;
- 7) stypendia pracownicze i fundowane;
- 8) zwrot kosztów za pomoce szkolne;
- 9) wynagrodzenia za praktyki płatne przez zakład pracy i wynagrodzenia za prace wypłacane bezpośrednio do rąk uczniów nie będących pracownikami zakładu pracy;
- 10) renty, odszkodowania i odprawy pośmiertne w części obciążającej zakład pracy w drodze regresu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;

- 11) renty i odszkodowania w tej ich części, w której nie są wypłacane ze środków Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- 12) wartość wyżywienia wydawanego w pełni lub częściowo bezpłatnie, jeżeli nie stanowi ono deputatu, w części nie opłacanej;
- 13) zapomogi;
- 14) pozostałe nagrody i wynagrodzenia nie zaliczone do funduszu płac.

Rozdział 5.

Przepisy końcowe.

§ 12. Minister Finansów ustali zasady ewidencji wynagrodzeń za pracę, zapewniające pełne ujęcie księgowe tych wynagrodzeń z podziałem na składniki wymienione w § 2.

§ 13. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego w porozumieniu z Przewodniczącym Komisji Planowania przy Radzie Ministrów, Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac

i Ministrem Finansów dostosuje sprawozdawczość z zatrudnienia i płac do wymagań niniejszej uchwały.

§ 14. Przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów w porozumieniu z Ministrem Finansów i Przewodniczącym Komitetu Pracy i Płac może wprowadzić w miarę potrzeby w wypadkach uzasadnionych zmiany w zakresie klasyfikacji składników funduszu płac i pozostałych wynagrodzeń z tytułu pracy w jednostkach gospodarki uspołecznionej, określonych niniejszą uchwałą.

§ 15. Traci moc uchwała nr 107 Rady Ministrów z dnia 27 marca 1962 r. w sprawie składników funduszu płac, wynagrodzeń z funduszu zakładowego i z czystej nadwyżki spółdzielni oraz składników wynagrodzeń nie objętych funduszem płac w jednostkach na rozrachunku gospodarczym (Monitor Polski Nr 29, poz. 124).

§ 16. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1965 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*